

**АНУ-ЫН КАЛИФОРНИ МУЖИЙН ДАВЖ ЗААЛДАХ ШҮҮХИЙН
ШИЙДВЭРИЙН ХУРААНГУЙ**
(Эрүүгийн хэрэг¹)

**САЛСАН ЭХНЭРЭЭ ДАГАХ, МӨРДӨН МӨШГӨХ НЬ ГЭР БҮЛИЙН
ХҮЧИРХИЙЛЛИЙН НЭГ ХЭЛБЭР БОЛНО**

САНАМЖ: Энэхүү хураангуй нь хуульч, судлаач, эрх зүйн чиглэлээр суралцагчдад болон олон нийтэд мэдээлэл өгөх зорилготой бөгөөд хураангуйд ашигласан шийдвэр нь гадаад улсын шүүхийн шийдвэр болно.

Шүүхийн шийдвэрийн дугаар: [2021] EWCA Crime 306

Шүүхийн шийдвэрийн огноо: 2018 оны 07 дугаар сарын 22-ны өдөр

ХЭРГИЙН ТУХАЙ ТОВЧ

Шүүгдэгч нь гэрлэлтээ цуцлуулсан эхнэртэйгээ холбоо барих, түүнд ойртохыг хориглосон шүүхийн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд уг шийдвэрийг зөрчиж түүн рүү удаа дараа утсаар залгаж, амь насыг нь хөнөөнө хэмээн заналхийлсэн, хохирогчийг ажиглаж байгаа гэж сүрдүүлсэн, мөрдөн мөшгөсөн гэх хэрэгт холбогджээ.

ХУУЛЬ ХЭРЭГЛЭЭ, ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР

1. **Анхан шатны шүүхээс** шүүгдэгчийг Калифорни мужийн Эрүүгийн хуулийн 422(a) хэсэгт² заасан заналхийлэх, 273.6(d) хэсэгт³ заасан шүүхийн хүчин төгөлдөр шийдвэрийг зөрчих, мөн хуулийн 649.9(a), (b) хэсэгт⁴ зааснаар гэр бүлийн хамаарал бүхий харилцаатай хүнийг мөрдөн мөшгөх гэмт хэрэгт тус тус гэм буруутайд тооцож 5 жилийн хугацаагаар хорих ял оногдуулсан.

¹ Шүүхийн шийдвэрийг бүрэн эхээр нь үзэх холбоос: <https://law.justia.com/cases/california/court-of-appeal/2010/b214086/>, (Сүүлд үзсэн: 2026.08.12), Шүүхийн шийдвэрийг хураангуйлахдаа эх хувилбарын бүтцийг өөрчилсөн болно.

² California Penal Code (1872), §422(a), “Аливаа этгээд бусдын амь насыг хөнөөх, эсхүл бие махбодод нь хүнд гэмтэл учруулах гэмт хэрэг үйлдэхээр санаатай заналхийлж, уг заналхийллийг амаар, бичгээр эсхүл цахим харилцааны хэрэгслээр илэрхийлсэн бөгөөд тухайн заналхийлэл нь агуулга болон илэрхийлэгдсэн нөхцөл байдлын хувьд тодорхой, хоёрдмол утгагүй, шууд бөгөөд бодитой шинжтэй байж, хохирогч этгээдэд өөрийн болон гэр бүлийн гишүүнийхээ аюулгүй байдлын төлөө үндэслэл бүхий, үргэлжилсэн айдас төрүүлсэн бол нэг жилээс хэтрэхгүй хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ”, https://california.public.law/codes/penal_code_section_422, (Сүүлд үзсэн: 2026.08.12)

³ California Penal Code (1872), §273.6(d), “Энэ зүйлийн (a) хэсэгт заасан шийдвэрийг зөрчсөн үндэслэлээр ял шийтгүүлснээс хойш долоон жилийн дотор (a) хэсэгт заасан шийдвэрийг дахин зөрчиж, уг зөрчил нь хүчирхийллийн үйлдэл эсхүл 139 дүгээр зүйлийн (c) хэсэгт тодорхойлсон ‘хүчирхийллийн бодитой заналхийлэл’-ийг агуулсан бол нэг жилээс хэтрэхгүй хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ”, https://california.public.law/codes/penal_code_section_273.6, (Сүүлд үзсэн: 2026.08.12)

⁴ California Penal Code (1872), §646.9(a), “Аливаа этгээд бусдыг санаатайгаар удаа дараа дагаж эсхүл санаатайгаар дарамталж, тухайн хүнийг өөрийн болон ойрын гэр бүлийн гишүүнийхээ аюулгүй байдлын төлөө үндэслэл бүхий айдас автуулах зорилгоор бодитой заналхийлэл гаргасан бол мөрдөн мөшгөх гэмт хэрэг үйлдсэнд тооцож, нэг жилээс хэтрэхгүй хугацаагаар хорих, эсхүл хуульд заасан торгох ял, эсхүл эдгээр ялыг хамтад нь оногдуулна”, §646.9(b) (b) “тухайн этгээдийн эсрэг (a) хэсэгт заасан үйлдэл гаргахыг хориглосон түр хамгаалалтын шийдвэр, хамгаалалтын захирамж эсхүл бусад шүүхийн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд (a) хэсгийг зөрчсөн аливаа этгээдийг муж улсын хорих ангид дөрвөн жил хүртэлх хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ”, https://california.public.law/codes/penal_code_section_646.9, (Сүүлд үзсэн: 2026.08.12)

2. **Шүүгдэгчээс давж заалдах журмаар гаргасан гомдолд:** “...Би 2004 онд тухайн хохирогчийг мөрдөн мөшгөсөн гэмт хэрэгт гэм буруутайд тооцогдож, ял шийтгэл эдэлж байсан. Анхан шатны шүүхээс энэ хэргийг хянан шийдвэрлэхдээ миний 2004 онд үйлдсэн гэмт хэрэг болон гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй өмнө нь гаргаж байсан үйлдлийн талаарх нотлох баримтыг ашигласан нь хууль зүйн үндэслэлгүй. Мөрдөн мөшгөх гэмт хэрэг нь Нотлох баримтын тухай хуулийн 1109 дүгээр зүйлд заасан гэр бүлийн хүчирхийллийн ойлголтод хамаарахгүй. Тиймээс өмнө нь тухайн хүний мөрдөн мөшгөж байсныг нотолсон нотлох баримтыг гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй үйлдэл хийснийг нотлох зорилгоор ашиглах боломжгүй. Түүнчлэн өмнө гаргаж байсан гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй бусад үйлдлийн талаарх нотлох баримтыг энэ хэрэгт ашигласан нь тангарагтны шүүхэд хэт сөрөг нөлөө үзүүлэх бөгөөд нотлох ач холбогдлоосоо илүү сөрөг үр дагавартай тул Нотлох баримтын тухай хуулийн 352 дугаар зүйлд заасны дагуу нотлох баримтаар хүлээн авах ёсгүй байсан...” гэх агуулга бүхий гомдол гаргажээ.
3. **Давж заалдах шатны шүүхээс:** Калифорни мужийн Нотлох баримтын тухай хуулийн 1109 дүгээр зүйлд⁵ гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй гэмт хэрэгт холбогдсон шүүгдэгчийн **өмнө үйлдсэн гэр бүлийн хүчирхийллийн талаарх нотлох баримтыг тодорхой нөхцөлд хэрэгт хүлээн авч болохоор зохицуулсан байна.** Ингэхдээ “гэр бүлийн хүчирхийлэл” гэх ойлголтыг зөвхөн бие махбодод халдсан үйлдлээр хязгаарлан ойлгохгүй бөгөөд Нотлох баримтын тухай хууль болон Гэр бүлийн тухай хуульд тодорхойлсон гэр бүлийн хүчирхийллийн ойлголтыг харгалзан үзнэ гэжээ.
4. Калифорни мужийн Гэр бүлийн тухай хуулийн 6211 дүгээр зүйлд гэр бүлийн хүчирхийлэлд хамаарах этгээдүүдэд эхнэр, нөхөр болон **өмнө нь эхнэр, нөхөр байсан зэрэг хуульд заасан хамаарал бүхий хүмүүсийг хамруулсан** байна. Мөн тус хуулийн 6203 дугаар зүйлд заасан “хүчирхийлэл” гэх ойлголтыг зөвхөн бие махбодод гэмтэл учруулах үйлдлээр хязгаарлаагүй бөгөөд 6320 дугаар зүйлд заасан шүүхийн шийдвэрээр хориглож болох үйлдлүүдийг мөн хамруулжээ. Үүнд мөрдөн мөшгөх, заналхийлэх, дарамтлах, утсаар холбоо барих зэрэг үйлдэл багтана. Иймд гэр бүлийн хамаарал бүхий буюу өмнө нь ийм хамааралтай байсан хүнийг мөрдөн мөшгөх үйлдэл нь дээрх хуулийн зохицуулалтын дагуу гэр бүлийн хүчирхийлэлд хамаарна гэж дүгнэжээ.
5. Түүнчлэн шүүгдэгчийн өмнө гаргаж байсан гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй үйлдлүүдийн талаарх нотлох баримтыг хэрэгт хүлээн авсан нь Нотлох баримтын тухай хуулийн 352 дугаар зүйлийг зөрчөөгүй гэж үзсэн. Учир нь эдгээр нотлох баримт нь **шүүгдэгч болон хохирогчийн хооронд өмнө үүсэж байсан хүчирхийллийн шинжтэй харилцаа, шүүгдэгчийн заналхийллийн санаа зорилго болон хохирогчийн айдас үндэслэлтэй байсан эсэхийг тогтооход нотолгооны ач**

⁵California Evidence Code, (1965), §1109(a)(1) “Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх гэмт хэрэгт холбогдсон этгээдийн хэргийг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд түүний өмнө гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэж байсан талаарх нотлох баримтыг энэ хуулийн 1101 дүгээр зүйлд зааснаар хүлээн авахыг хориглохгүй бөгөөд мөн хуулийн 352 дугаар зүйлд заасны дагуу хүлээн авна”, <https://codes.findlaw.com/ca/evidence-code/evid-sect-1109/>, (Сүүлд үзсэн: 2026.08.13)

холбогдолтой бөгөөд уг ач холбогдол нь тангарагтны шүүхэд учруулж болох хэт сөрөг нөлөөллөөс давсан байна гэж дүгнэжээ.

6. Шүүгдэгч нь өмнө нь хохирогчийн эсрэг удаа дараа хүчирхийллийн шинжтэй үйлдэл гаргаж байсан. Түүнчлэн, эхнэрээ өшиглөж, цохих, хутгаар заналхийлэх, автомашинд нь нуугдан хүлээж байгаад халдах, шүүхийн хамгаалалтын шийдвэрийг зөрчин холбоо барих гэх мэт өмнө нь мөрдөн мөшгөх гэмт хэрэгт ял шийтгүүлж байжээ. Иймд шүүгдэгчийн өмнөх мөрдөн мөшгөх болон гэр бүлийн хүчирхийллийн шинжтэй бусад үйлдлийн талаарх нотлох баримтыг хэрэгт хүлээн авсан анхан шатны шүүхийн ажиллагаа хууль зүйн үндэслэлтэй гэж үзэж, шүүгдэгчийн давж заалдах гомдлыг хэрэгсэхгүй болгон анхан шатны шүүхийн шийдвэрийг хэвээр үлдээжээ.

---oOo---